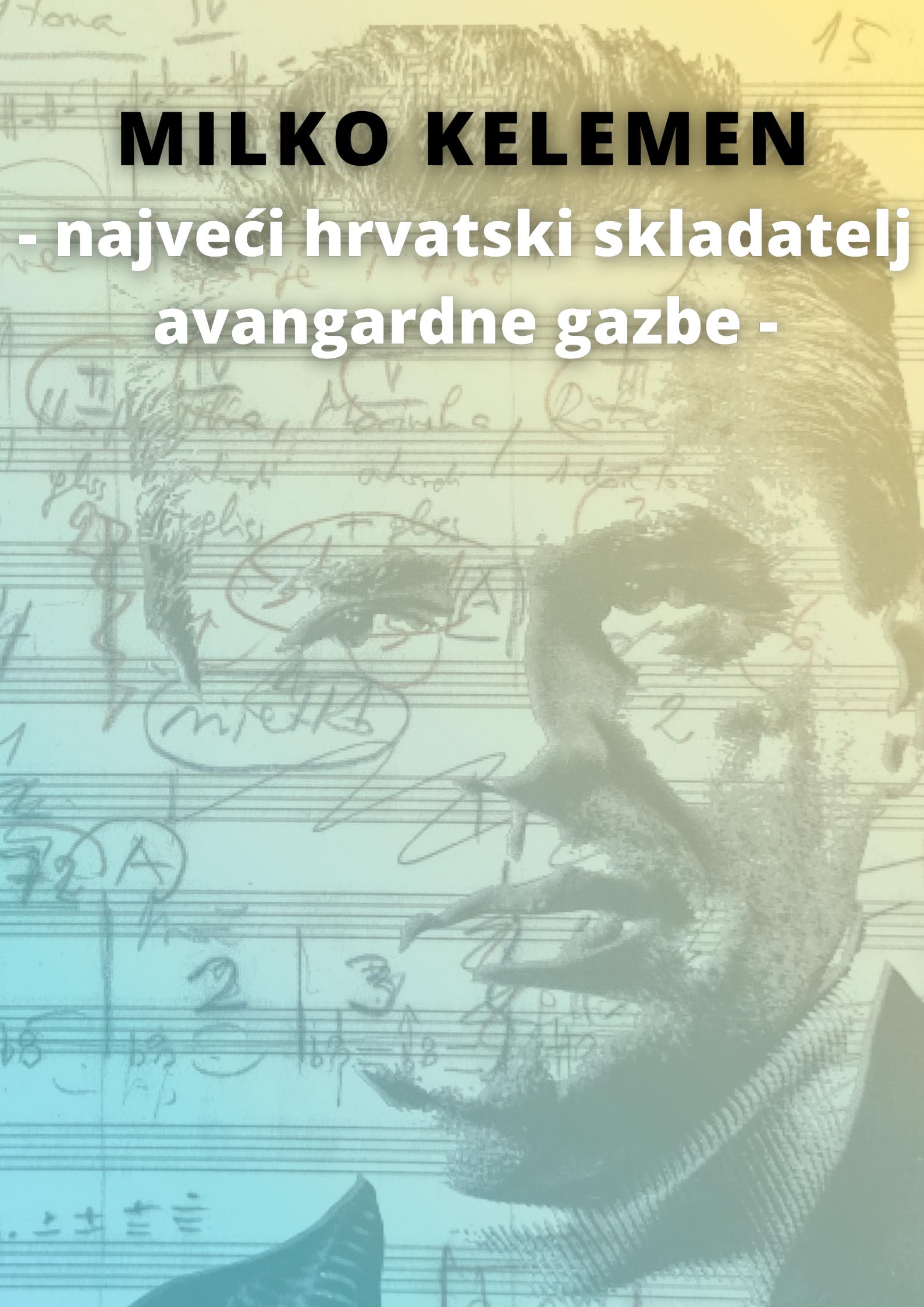

Prijedlog za izdavanje poštanske marke MILKA KELEMENA

MILKO KELEMEN

- najveći hrvatski skladatelj
avangardne gazbe -

Milko Kelemen - tko sam ja?

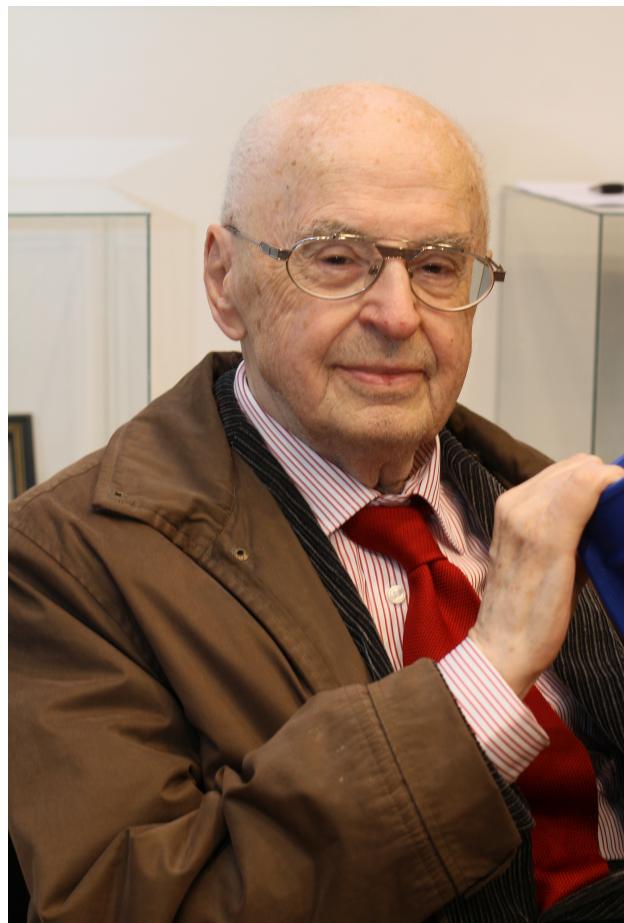
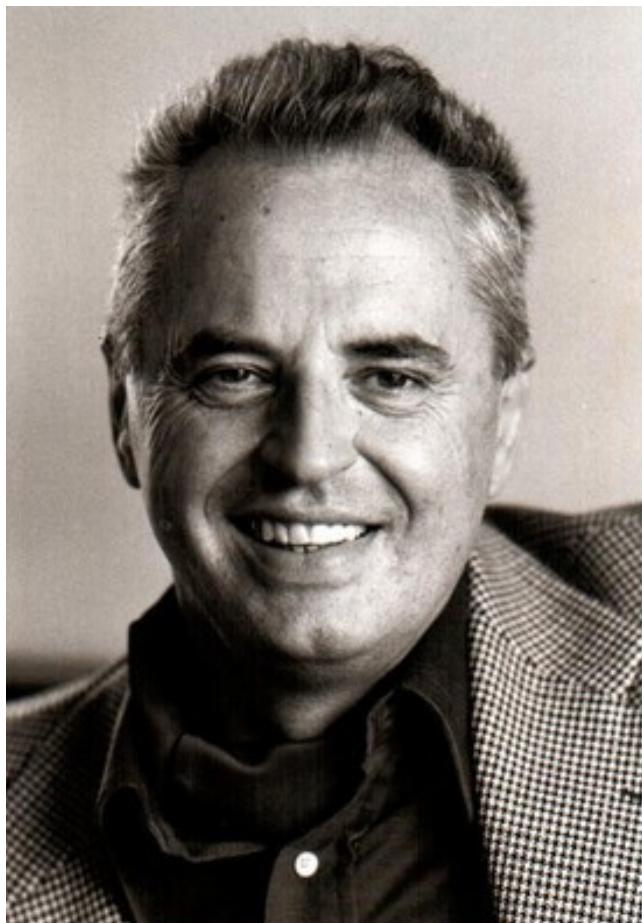
Milko Kelemen rođen je u Slatini 30. ožujka 1924., a umro 8. ožujka 2018. godine u Stuttgartu. Pučku školu završio je u Slatini, a gimnaziju u Virovitici. Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu diplomirao je studij glasovira i kompozicije, a usavršavao se na brojnim svjetskim studijima.

„Tko sam? Naravno da sam Hrvat iz Slatine, domoljub, ali ne i nacionalist. Osim toga sam i Nijemac, Francuz, Amerikanac (prapraunuk Walta Whitmana), Kinez, Crnac, Indijanac, jaguar, štuka, gušter, mrav, kamen, pijesak.

Kompozitor? Vjerojatno. Ali i osnivač Muzičkog biennala, pedagog, dirigent, istraživač elektroakustike, pisac, pustolov, erotman, svjetski putnik, fotograf... U krajnjoj liniji - STRASTVENI TRAGAČ ZA NEDOSTIŽNIM I NEDOKUČIVIM.“ Milko Kelemen

Glazba koja budi reakciju, koja izaziva čuđenje, koja nas propitkuje, sve je to glazba Milka Kelemena, glazba koja nas inspirira.

30. ožujka 2024. godine slavimo 100 godina rođenja maestra Kelemena.

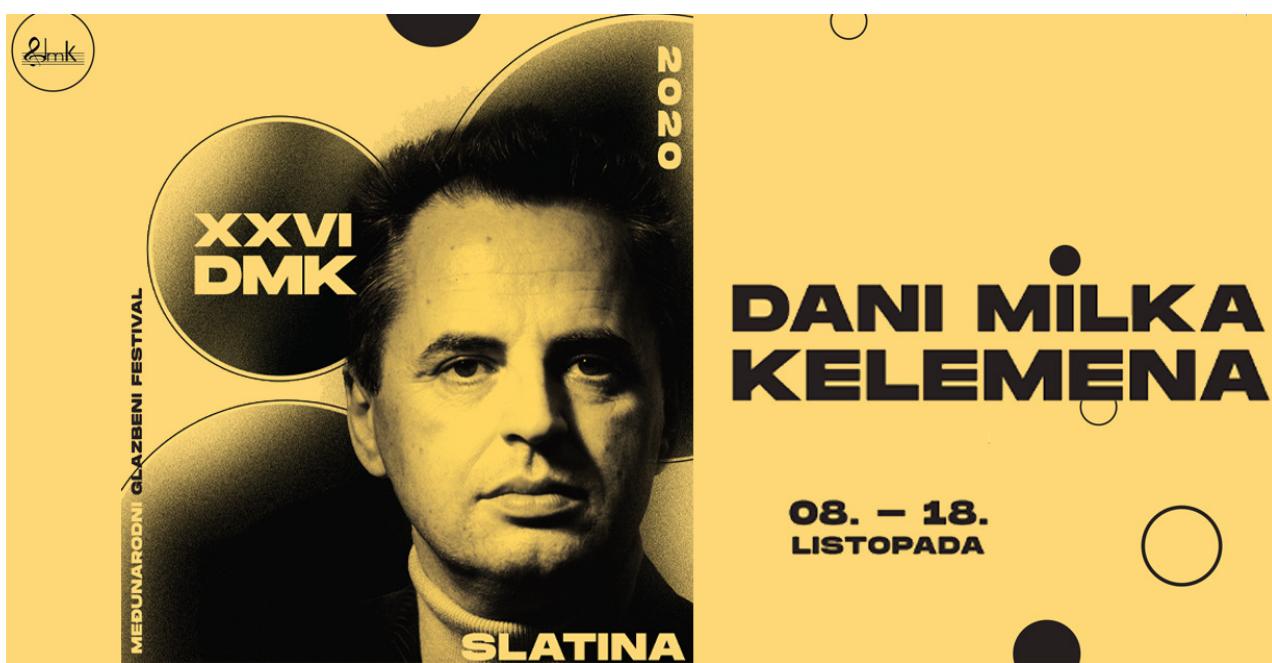

Milko Kelemen - utemeljitelj festivala

Utemeljitelj je, organizator i prvi predsjednik Muzičkog biennala Zagreb (1961.) i počasni predsjednik od 1981. godine. Tako se i Zagreb pridružio nizu relevantnih muzičkih svjetskih centara. U stalnom postavu Zbirke Kelemen u Zavičajnom muzeju Slatina izdvojeno mjesto pripada festivalu.

U njegovu čast se od 1995. godine u Slatini održava Međunarodni glazbeni festival Dani Milka Klemena. Međunarodni glazbeni festival Dani Milka Klemena slavi lik i djelo umjetnika koji je zadužio cijeli svijet, a svoj rodni grad ucrtao u svjetsku glazbenu mapu. Temelj festivala jesu djela njegova djela, a upotpunjena su i obogaćena ostalim umjetnostima: filmskom, likovnom, književnom, scenskom, gastro... Sadržaj festivala prilagođen je, kako glazbenim školama i akademijama, tako i najširoj, neumjetničkoj publici te na taj način posjetiteljima približava suvremenu umjetnost koja humanizira društveni i urbani prostor i postaje dio svakodnevnog života. Festival i ove godine u mjesecu listopadu donosi vrhunski doživljaj glazbe, ali i drugih umjetnosti koje se mogu doživjeti svim osjetilima: vidom, sluhom, okusom, dodirom...

"Mnogi novu umjetnost, novu glazbu, smatraju nerazumljivom, beskorisnom, pa smo ovim festivalom pokušali sagraditi most između "nove" i "stare" glazbe. Pokazati kako je "nova" glazba zapravo nastala. Glazba uvijek ide dalje, mijenja se jer se i ona "istroši". Paralelnim izvođenjem klasične i suvremene glazbe želimo da slušateljstvo osjeti da one imaju slične elemente i da osjeti nove duhovne vrijednosti ugrađene u glazbu novoga doba." Milko Kelemen

Milko Kelemen - glazbeni pedagog

Milko Kelemen često je govorio da je biti pedagog najteži posao na svijetu jer dobar pedagog se može i gledati, i slušati, i doživjeti.

U svojoj karijeri bio je asistent i docent na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, Composer in residence u Berlinu, profesor kompozicije na Institutu Robert Schumann u Düsseldorfu i na stuttgartskoj Hochschule für Musik und Darstellende Kunst. Predavao je na Yale University (SAD) u New Havenu i na Université de Montréal te u Buenos Airesu, Rio de Janeiru, Osaki, Tokiju, Hong-Kongu, Bangkoku, Manili, Sydneyu i brojnim drugim gradovima diljem svijeta.

Milko Kelemen - svjetski putnik

Bio je i svjetski putnik koji je zemaljsku kuglu prošao tri puta. Upravo su ga njegova putovanja inspirirala i utjelovila stav o glazbi. U Zavičajnom muzeju Slatina i Etnografskom muzeju u Zagrebu održana je izložba „Kelemenov pozdrav svijetu“ koja svjedoči pričama s njegovih putovanja.

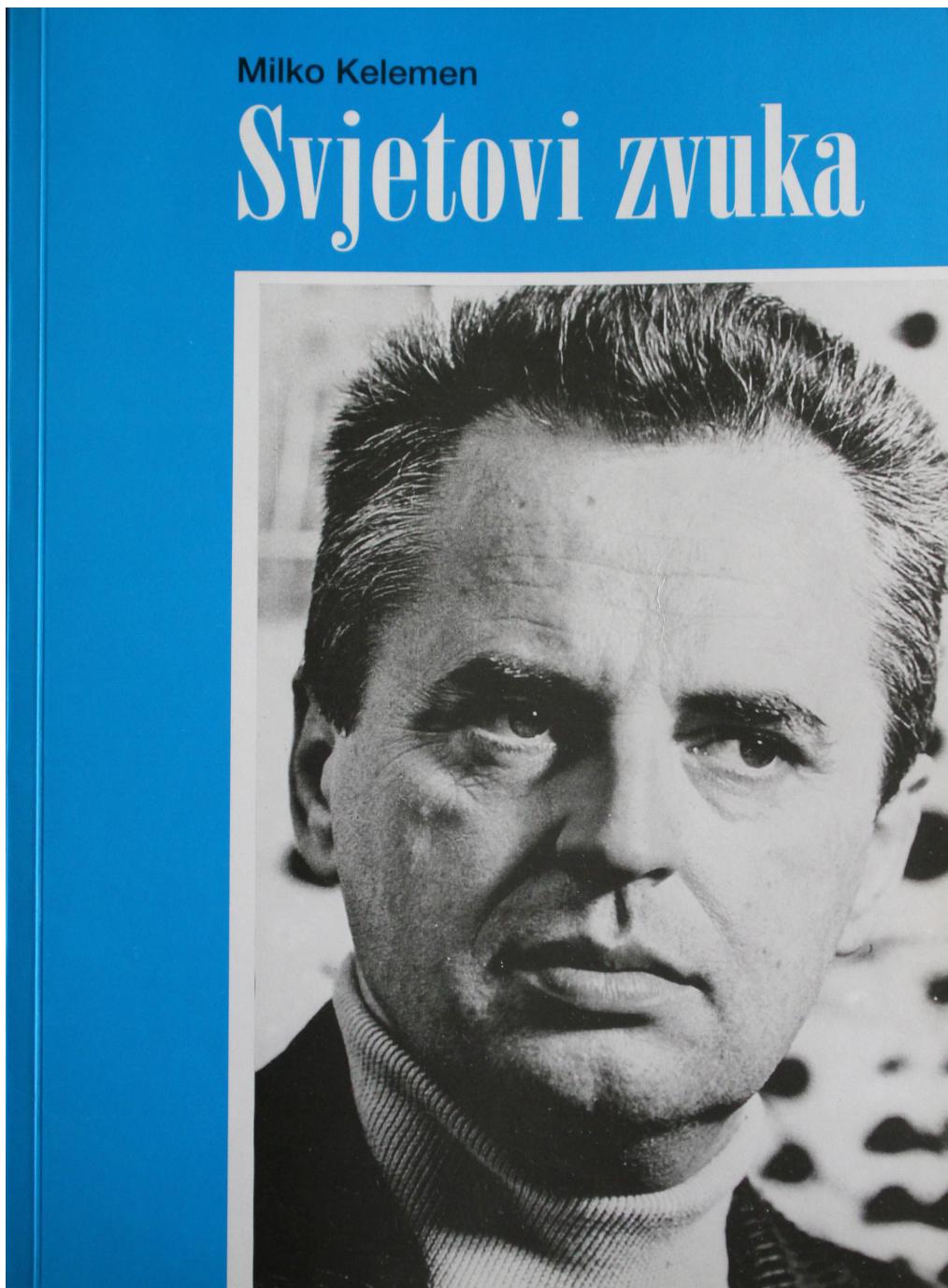
Fond Zavičajnog muzeja Slatina 2012. godine obogaćen je donacijom Milka i Miroslave Kelemen, među kojom se ističe bogata fotodokumentacija s putovanja širom svijeta. Pedesetak fotografskih albuma čine fotografije koje dočaravaju zvukove, mirise, karakter i atmosferu mjesta gdje je putovao. Stečena iskustva i doživljaji stvorili su novu percepciju sagledavanja življenja glazbe.

Milko Kelemen - pisac

Milko Kelemen autor je stručnih i autobiografskih knjiga koje su prevedene na nekoliko jezika i doživjele nekoliko izdanja.

- Klanglabyrinth, München, 1982.
- Labirinti zvuka, Zagreb, 1982.
- Labyrinthes sonores, Paris–Genève, 1985.
- Labirinti (dopunjeno izdanje), Zagreb 1994.
- Poruka pateru Kolbu, Zagreb, 1995.
- Klangwelten, Wilhelmshaven, 1997.
- Svjetovi zvuka, Slatina, 1999.

Milko Kelemen - Zbirka Milka Kelemena

Zbirka Milka Kelemena počela se formirati u Zavičajnom muzeju Slatina 1994. godine prikupljanjem djela Milka Kelemena i predmeta vezanih uz Međunarodni glazbeni festival Dani Milka Kelemena koji je utemeljen 1995. godine.

Glavni je cilj postava Zbirke Milka Kelemena prezentirati djelo i život jednog od najznačajnijih hrvatskih skladatelja suvremene glazbe 20. stoljeća Milka Kelemena turistima i domaćem stanovništvu, naročito školskoj populaciji. No postav će biti namijenjen i ciljanoj publici - glazbenicima, muzikoložima, ljubiteljima glazbe - koji se žele detaljnije i na jednom mjestu upoznati s doprinosom M. Kelemena suvremenoj hrvatskoj i europskoj glazbi, njegovom razvoju i radu, te njegovim životnim nazorima - poštivanju svih ljudi svijeta bez obzira na boju, vjeru, naciju, a o čemu je pisao u svojim knjigama "Svjetovi zvuka" i "Poruka pateru Kolbu".

Milko Kelemen - djela

Orkestralna: Mala muzika za gudače, 1946.; Preludij, arija i finale, 1947.; Sinfonietta za komorni orkestar, 1949.; Simfonija, 1951.; Koncertantne improvizacije za gudače, 1954.; Adagio i Allegro za gudače, 1955.; Concerto giocoso za komorni orkestar, 1956.; Simfonijska muzika 57, 1957.; Konstelacije za komorni orkestar, 1959.; Pet eseja za gudače, 1960.; Skolion, 1959.; Ekvilibri za 2 orkestra, 1961.; Sub rosa, 1964.; Surprise za gudače, 1965.; Floreal, 1969.; Abecedarij za gudače, 1972.; Mageia, 1977.; Infinity, 1978.; Love Song za gudače, 1983.; Archetypon, 1984.; Fanfare za puhačke instrumente, 1983.; Visions, 1987.; Archetypon II Für Anton, 1994./1995.; Delicate Clusters, 1997.; Intonazioni poetiche, za komorni orkestar, 2003.

Koncertantna: Koncert za klavir i orkestar, 1952.; Koncert za violinu i orkestar, 1953.; Tri plesa za violu i gudače, 1956.; Koncert za fagot i gudače, 1956.; Concertino za kontrabas (violončelo) i gudače, 1956.; Transfiguracije za klavir i orkestar, 1960.; Composé, za 2 klavira i orkestar, 1966.; Changeant, za violončelo i orkestar, 1967./68.; Olifant, za trombon, egzotične instrumente i 2 orkestra, 1970.; Mirabilia za klavir, ringmodulator i 2 orkestralne skupine, 1974.; Grand Jeu classique za violinu i orkestar, 1981.; Drammatico, za violončelo i orkestar, 1982./83.; Fantazmi, za violu i orkestar, 1984.; Antifonija, za orgulje i orkestar, 1984./85.; Horn and Strings, za rog i gudače, 2002.; Tromberia, za trubu i orkestar, 2002.; Madrigal rouge, za klavir i orkestar, 2008.

Komorna: Muzika za violinu, 1956.; Etudes contrapuntiques za duhački kvintet, 1958.; Studija za flautu, 1958.; Sonata za obou i klavir, 1959.; Radiant, za komorni ansambl, 1962.; Entrances, za duhački kvintet, 1965.; Motion, za gudački kvartet, 1968.; Deset basni za dvije blokflaute, 1968.; Fabliau I, za flautista, 1971.; Varia melodia, za gudački kvartet, 1971.; Fabliau II, za orgulje i mikrofon, 1971.; Tantana, improvizacija za 10 do 20 svirača, 1974.; Splintery, za gudački kvartet, 1976.; Rontondo I, za puhački trio, 1976.; Fabliau III, za flautu i čembalo, 1979.; Rontondo II, za usnu harmoniku i puhački trio, 1979.; Canzona, za flautu i glasovir, 1983.; Soneti, za gudački kvartet, 1986.; Memories, za gudački trio 1986.; Mobile, za jednog udaraljkaša, 1987.; Nonet, za flautu, obou, klarinet, fagot, dvije violine, violu, violončelo i kontrabas, 1989.; Requiem, za recitatora, 6 violončela i veliki bubenj (W. Whitman), 1993./94.; Good-bye my Fancy!, za violinu i klavir, 1998.; Interplay, za engleski rog, obou d' amore, obou i komorni orkestar, 1998./99.; Incanto, za solo violinu, 2003.; Aural, za klavirski trio, 2003.; Pas de deux, za violinu i violončelo, 2003.; Musica amorosa, za solo violončelo, 2004.; Eskapade, za gitaru, basgitaru i prateća glazbala, 2005.; Erinnerungen an Tristan, za klavirski trio, 2011.

Klavirska: Tema s varijacijama, 1948.; Sonata, 1953.; Magarac šeće uz more; Dessins commentés, 1963.; Stupovi neba, 1986.; Tango, 1986.; Fantastične životinje, 1995.; Sonate oubliée, 2011.

Vokalno-instrumentalna: Tri impresije za mješoviti zbor, 4 violončela i glasovir, 1955.; Igre, ciklus pjesama za bariton i gudače (V. Popa), 1955.; Epitaf, za mezzosopran, violu i udaraljke (G. Vitez), 1960.; O primavera, kantata za tenor i gudače (nepoznati talijanski pjesnik, 17. st.), 1964.; Riječi, kantata za mezzosopran i orkestar (J. P. Sartre), 1965.; Muzika za Heissenbüttela, za mezzosopran, violinu, violončelo i klarinet (H. Heissenbüttel), 1967.; Passionato, za flautista i tri zborske skupine (F. Kriwet), 1971.; Krajobrazi, za mezzosopran i gudački kvartet (J. Schutting), 1985./86.; Animaux phantastiques, za alt, tenor, dva zbara i instrumentalni sastav, 1996.; Salut au monde, za recitatora, sopran, alt, tenor, bas, dva mješovita zbara, orkestar i svjetlosne akcije, 1996.; Concerto 2000, za sopran, alt, tenor, bas, dječački glas i orkestar

(W. Whitman), 1999.; Glissade, za klarinete, recitatoricu i komorni orkestar (F. Arrabal), 2000.; Inferno di Dante, Canto III, za bas i udaraljke (Dante Alighieri), 2003.; Mon image, za klavir, obligatna sola, zbor i orkestar, 2007.

Vokalna: Oglasi za šesteroglasni zbor a cappella, 1959. ; Hommage a Heinrich Schütz za mješoviti zbor i soliste, 1964.; Gasho, za četiri zborske skupine, 1973.; Monogatari za 12 vokalnih solista, 1973.; Sedam patnji za mezzosopran, 1974.; Suci, 1976.; Tri irske narodne pjesme (obradba), 1979.; Orion, Venus, Andromeda..., za ženski (djekočki) zbor a cappella, 2001.; Daniel, za mješoviti zbor (Stari zavjet), 2008.; Die Marketenderin (aus dem 30jährigen Krieg), 2009.

Elektronička: Muzika za Judith, 1965.

Scenska: Zrcalo, balet, 1959.; Novi stanar, glazbena scena, 1963.; Napuštene, balet, 1963.; Opsadno stanje, opera, 1968./69.; Yebell, akcija za soliste i komorni ansambl, 1971.; Apocalyptic (Opera bestial), multimedijalna baletna opera, 1963.–1979

Milko Kelemen - CURRICULUM VITAE

Rođen 30. ožujka 1924. u Slatini. Preminuo je 8. ožujka 2018. godine u Stuttgartu.

U njegovoj se obitelji rado muziciralo, a gajila se ljubav i prema drugim umjetnostima. Kelemen je već zarana pokazao glazbenu nadarenost, a prvu je glazbenu poduku iz glasovira dobio od bake u devetoj godini života.

OBRAZOVANJE

- 1942. uči glasovir kod Melite Lorković u Zagrebu. Već se kao dvanaestogodišnjak okušao u skladanju, no te se skladbe ne nalaze u popisu njegovih djela
- 1945. započinje Studij skladanja
- 1951. diplomirao je u razredu Stjepana Šuleka na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu 1953. radi kao docent na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu
- 1954. usavršava se najprije u Parizu kod Oliviera Messiaena i Tonyja Aubina
- 1954. i 1955. posjećuje ljetne tečajeve u Sieni (Academia Chigiana), gdje se dalje usavršava kod Vita Frazzija
- 1958. i 1959. studira kod Wolfganga Fortnera u Visokoj glazbenoj školi u Freiburgu/Br. Istodobno sudjeluje i na međunarodnim tečajavima za novu glazbu u Darmstadtu
- 1966. -1968. kao stipendist Zaklade Alexander von Humboldt studira u novoosnovanom Siemensovu studiju za elektroničku glazbu u Muenchenu
- 1966. i 1968. boravi u Berlinu kao stipendist Njemačke službe za akademsku razmjenu (DAAD)

RADNA POVIJEST

- 1969. -1972. profesor na Konzervatoriju Robert Schumann u Duesseldorfu
- 1973. -1990. do umirovljenja podučavao je skladanje u Visokoj glazbenoj školi u Stuttgartu, gdje je i preminuo 2018. godine

Kao gostujući profesor predavao je na brojnim institucijama, među kojima i na Sveučilištu Yale i na Schnbergovu institutu u Los Angelesu, te u Kanadi, Latinskoj Americi, Japanu, Hong-Kongu, Australiji i na Filipinima. Osim skladanjem, bavi se i pisanjem. Autor je brojnih članaka o suvremenoj glazbi i nekoliko knjiga, od kojih su neke objavljene i na hrvatskom jeziku (npr. Labirinti zvuka, 1972, Svjetovi zvuka, 1999, Poruka pateru Kolbu, 2002. itd.)

Osnivač je i prvi predsjednik Muzičkog biennala Zagreb, međunarodnog festivala suvremene glazbe, koji se održava od 1961. godine.

NAGRADE I PRIZNANJA

- 1955. Nagrada Grada Zagreba za Koncertne improvizacije
- 1957. Nagrada Grada Zagreba za Igre za baritona i gudače
- 1960. Nagrada Grada Zagreba za Koncert za fagot i gudače
- 1961. Beethovenova nagrada Grada Bonna za Transfiguracije za glasovir i orkestar
- 1963. Nagrada talijanske sekcije Međunarodnoga društva za suvremenu glazbu za Radiant za komorni ansambl
- 1969. Nagrada Bernhard Sprengel grada Hannovera za gudački kvartet Motion
- 1973. Odlikovanje Grofies Bundesverdienstkreuz Savezne Republike Njemačke za zasluge u kulturi
- 1975. Vjesnikova nagrada za glazbu Josip Štolcer Slavenski za Mirabiliu za glasovir, dva orkestra i prstenasti modulator
- 1980. Odlikovanje Chevalier des Arts et des lettres francuskog Ministarstva kulture
- 1984. Nagrada Vladimir Nazor za životno djelo
- 1995. Odlikovanje Reda Danice hrvatske s likom Marka Marulića 1998. Priznanje Virovitičko – podravske županije
- 1999. Nagrada Porin za poseban doprinos hrvatskoj kulturi
- 2007. European Culture Award

Od 1999. počasni je građanin Grada Slatine, a od 2017. godine i Glazbena škola u Slatini dobiva "njegovo ime". U Zavičajnome muzeju Slatina pohranjena je njegova ostavština.

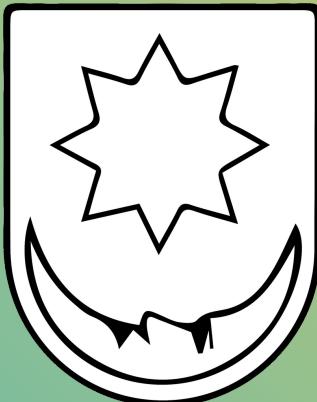
Izvori

1. *Milko Kelemen i Slatina*; Zavičajni muzej Slatina; Slatina, 2014.
2. <https://www.hds.hr/clan/kelemen-milko/>
3. http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/Istrazivanja/Poslijediplomski/Doktorski_programi/pocasni_doktori/Milko_Kelemen_-_knjizica.pdf
4. <https://milkokelemen.eu/milko-kelemen/>
5. <https://www.dw.com/hr/milko-kelemen-kompozitor-i-svjetski-putnik/a-5534271-0>

Fotografije: Zavičajni muzej Slatina i Turistička zajednica Grada Slatine

Slatina

TURISTIČKA ZAJEDNICA
Grada Slatine

Grad
Slatina

Slatina

Druga strana očekivanja